

VLIZINE

jrg. 18, nr. 4 (april 2017)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Maandelijkse uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [[abonnement aanpassen](#)]

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeey, Karen Rappé

1. Kalender

1.1. [Marine Science meets Maritime Industry](#)

1.2. [Dag van de Zee: de evolutie van polder, kust en Noordzee](#)

1.3. [Lezing 'The extraordinary scientific achievements behind the Belgica expedition'](#)

2. Publicaties

2.1. [Tips voor een betere datadoorstroming van en naar de maritieme economie](#)

2.2. [i-Book over Harmful Algae Blooms](#)

3. Vacatures, beurzen en fondsen

3.1. [Vacature Stichting De Noordzee: Projectleider Schone Zee met focus op verduurzaming van scheepvaart](#)

3.2. [Het Horizon 2020 project BlueBRIDGE lanceert een call voor kmo's rond gezamenlijk databeheer](#)

4. Zeewaarnemingen

4.1. [Groenlandse walvis in Belgische-Nederlandse kustwateren: geen aprilvis](#)

1.1. Marine Science meets Maritime Industry

Heb jij een innovatief idee dat inspeelt op één van de uitdagingen van de Blauwe Cluster? Ben je op zoek naar samenwerking met industrie of wetenschap om je idee om te zetten in business? Kom dan op dinsdag 30 mei 2017, in de voormiddag, naar Marine Science meets Maritime Industry, georganiseerd door Flanders' Maritime Cluster (FMC) en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ).

Op dit event worden bedrijven en wetenschappers uitgedaagd om samen oplossingen te bedenken voor een duurzaam, efficiënt en multifunctioneel gebruik van de zee. Voor deze derde editie ligt de focus op de uitdagingen die De Blauwe Cluster naar voren schuift.

Na een korte introductie kan je in kleinere groepen brainstormen over mogelijke innovatieve oplossingen voor drie actuele thema's (Kustveiligheid en aquacultuur; Multifunctioneel eiland; Kustveiligheid, natuurontwikkeling en binnenvaart op zee). Hierbij komt telkens een gespecialiseerde spreker aan bod, waarna er ruimte is voor discussie.

Na elke breakout-sessie volgt een korte plenaire terugkoppeling. De heer Johan Hanssens, secretaris-generaal van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Overheid, sluit het plenaire gedeelte af.

Tijdens de speeddating-lunch krijg je uitgebreid de kans om kennis te maken en te netwerken met de sprekers en andere vertegenwoordigers van De Blauwe Cluster, en uiteraard met de andere aanwezigen uit zowel wetenschap als industrie.

Zie de VLIZ-website voor gedetailleerde informatie over het evenement en een inschrijvingslink.

Link: www.vliz.be/nl/marine-science-meets-maritime-industry-2017

[[naar boven](#)]

1.2. Dag van de Zee: de evolutie van polder, kust en Noordzee

UPV, de vormingsinstelling voor wetenschapspopularisering organiseert jaarlijks i.s.m. het VLIZ en mariene wetenschappers een studiedag over de zee. Dit jaar geven vier sprekers uitleg over 'de evolutie van polder, kust en Noordzee'.

Jan Seys (VLIZ) brengt een stand van zaken in verband met het kustbeheer, Prof. Dries Tys licht het historisch-archeologisch onderzoek naar het verdronken Oostende toe en Prof. Cécile Baeteman en dhr. Dieter Verwerff hebben het over de evolutie van onze kust. De lezingen vinden plaats in het VLIZ, op donderdag 18 mei, van 9u tot 12u. Inschrijven is noodzakelijk. Meer informatie via onderstaande link.

Link: <http://upv.vub.ac.be/aanbod/dag-van-de-zee-de-evolutie-van-polder-kust-en-noordzee-oostende>

[[naar boven](#)]

1.3. Lezing 'The extraordinary scientific achievements behind the Belgica expedition'

De unieke wetenschappelijke expeditie door de Belgica naar Antarctica in 1898-1899 leverde bijzondere onderzoeksresultaten op. Het lijkt erop dat 120 jaar na datum deze kennis zo goed als 'vergeten' is. De Australische Prof. Em. Patrick De Deckker zoekt in zijn lezing een verklaring waarom deze data in onbruik geraakt zijn terwijl ze wel nuttig zouden kunnen zijn om de huidige effecten van klimaatverandering in de regio van de Subantarctische Peninsula te kaderen. Tijdens de lezing zullen tevens vele illustraties uit de publicaties van destijds getoond worden en ook herinterpretaties van de wetenschappelijke resultaten zullen er voorgesteld worden.

De lezing is toegankelijk voor iedereen en bedoeld voor een breed publiek, maar wordt wel in het Engels gegeven. Na de lezing wordt een receptie aangeboden om de discussie verder te zetten.

Locatie: Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen, Universiteit Gent, Campus Sterre, gebouw S30, Krijgslaan 281, 9000 Gent.

Datum: dinsdag 6 juni 2017 van 19u-20u.

Inschrijven is verplicht via onderstaande url.

Link: <https://webapps.ugent.be/eventManager/events/BelgicaExpedition>

[[naar boven](#)]

2.1. Tips voor een betere datadoorstroming van en naar de maritieme economie

Het COLUMBUS-project publiceerde 'Use and sharing of marine observations and data by industry' een document dat de specifieke noden, knelpunten maar ook opportuniteiten met betrekking tot het gebruik van mariene data door de industrie oplijst. De publicatie bevat tevens een aantal aanbevelingen en goede praktijkvoorbeelden om tot een betere datadoorstroming van en naar de maritieme economie te komen. In de context van het COLUMBUS-project werkt het VLIZ, samen met partners zoals het centraal secretariaat van EMODnet en EUROGoos, specifiek op het thema 'Monitoring en Observatie'. Mariene data die voortvloeien uit de monitorings- en observatie-inspanningen herbergen immers een enorm potentieel om bij te dragen tot de Blauwe Groei. De praktijk wijst echter uit dat vooral experts uit de wetenschappelijke wereld en het beleid de grote mariene dataportalen gebruiken terwijl actoren uit de industrie ze slechts in beperkte mate benutten. Omgekeerd vinden ook data gegenereerd door de maritieme industrie nog te weinig hun weg naar deze portalen. Door in interactie te treden met de private sector identificeerden de COLUMBUS-partners specifieke noden, knelpunten maar ook opportuniteiten met betrekking tot het gebruik van mariene data door de industrie. Deze werden opgenomen in de publicatie 'Use and sharing of marine observations and data by industry' die tevens een aantal aanbevelingen en goede praktijkvoorbeelden aanreikt om te komen tot een betere datadoorstroming van en naar de maritieme economie.

Link: www.vliz.be/imisdocs/publications/300962.pdf

[[naar boven](#)]

2.2. i-Book over Harmful Algae Blooms

Interactief i-Book licht het voorkomen van schadelijke algenbloeien ten gevolge van klimaatverandering toe. Micro-algen vormen de basis van de voedselketen in zee en produceren een groot deel van de zuurstof op aarde. De huidige klimaatverandering gaat echter gepaard met het steeds vaker voorkomen van schadelijke algenbloeien in onze contreien. Hoe ontstaan deze bloeien, hoe gevaarlijk zijn ze, en wat moeten we ermee? Het interactief i-Book, gratis verkrijgbaar op iTunes, biedt een antwoord op deze vragen. Het werd ontwikkeld in het kader van het Europese project Sea Change (www.seachangeproject.eu). Het project wil de burger meer bewust maken van zijn verborgen band met de zee. Het boek is ideaal voor leerkrachten en scholieren, en is ook een meerwaarde voor iedereen geïnteresseerd in dit onderwerp.

Het i-book bevat naast tekst, foto's en figuren ook filmpjes en quizen over plankton, HAB's, eutrofiëring, klimaatverandering en satellietobservaties van algen.

Link: itunes.apple.com/us/book/harmful-algal-blooms/id1214392876?ls=1&mt=11

[[naar boven](#)]

3.1. Vacature Stichting De Noordzee: Projectleider Schone Zee met focus op verduurzaming van scheepvaart

De kandidaat wordt de scheepvaartdeskundige van Stichting De Noordzee (Utrecht, Nederland) en gaat werken aan het creëren van een marktzaak naar schonere scheepvaart op de Noordzee. Alsook aan projecten en publieke campagnes voor de reductie van afval in zee.

Link: www.noordzee.nl/over-ons/vacature-projectleider-schone-zee-38-uur

[[naar boven](#)]

3.2. Het Horizon 2020 project BlueBRIDGE lanceert een call voor kmo's rond gezamenlijk databeheer

Europese kleine of middelgrote ondernemingen die werken rond gezamenlijk databeheer in de visserij, de

mariene, milieu- en ecologische domeinen of in de aquacultuursector kunnen meedingen naar ondersteuning op het vlak van databeheerdiensten via deze oproep van BlueBRIDGE.

BlueBRIDGE wil vijf KMO's steunen in de uitdagingen die gepaard gaan met databeheer en die een samenwerking vereisen tussen meerdere actoren. Verder beoogt men via deze call om te komen tot geïntegreerde databeheeroplossingen die verschillende technologieën en bronnen combineren.

Met de hulp van het BlueBRIDGE-consortium wordt een 'Virtual Research Environment' opgezet op maat van het bedrijf. De gratis ondersteuning loopt tot februari 2018.

Voorstellen kunnen ingediend worden tot 15 mei 2017 (17u), maar worden geselecteerd volgens een 'first-come-first-served' basis. Snel zijn is dus de boodschap.

Meer informatie via onderstaande link:

Link: <http://www.bluebridge-vres.eu/bluebridge-competitive-call-data-management-services-smes>

[[naar boven](#)]

4.1. Groenlandse walvis in Belgische-Nederlandse kustwateren: geen aprilvis

Op 1 april werd voor de Vlaamse kust - tussen Raversijde en Westende - een Groenlandse walvis gemeld. Het bleek geen aprilgrap, maar een eerste waarneming van deze soort voor onze kust. De baleinwalvis verbleef er enkele dagen op minder dan een kilometer afstand van de kust actief foerageren. Wel bleek dat er touwen of resten van visnetten verstrengeld zaten ter hoogte van de staart. Het is niet duidelijk of het dier hier last van ondervindt. In de paasvakantie werd het exemplaar opnieuw gemeld ter hoogte van Vlissingen. SOS Dolfijn staat paraat om in te grijpen.

De Groenlandse walvis (*Balaena mysticetus*) is een baleinwalvis die bijna 20 meter groot wordt en 60 tot 100 ton kan wegen. Het is een soort die zich normaal gezien ophoudt in arctische wateren, dicht bij de kust en pakijs.

Een typisch kenmerk voor het herkennen van de soort is de sterk ontwikkelde bult ter hoogte van het blaasgat en het ontbreken van een rugvin. De Groenlandse walvis behoort tot de langst levende zoogdieren ter wereld (meer dan 200 jaar oud).

Vroeger kwam deze soort veel voor bij Groenland en Spitsbergen, maar door de walvisjacht werd hij in de 19de eeuw bijna uitgeroeid. In de wateren van Alaska hebben ze zich redelijk kunnen herstellen. Daar zwemmen er nu weer bijna 8.500 rond. De wereldpopulatie wordt momenteel geschat op 10.000 tot 40.000 exemplaren. Maar het aantal recente waarnemingen in de Noord-Atlantische Oceaan – tussen de oostkust van Groenland en Spitsbergen – blijkt erg beperkt.

Lees meer:

www.natuurpunt.be/nieuws/groenlandse-walvis-voor-de-belgische-kust

www.natuurpunt.be/nieuws/eerste-belgische-groenlandse-walvis-mogelijk-de-problemen-door-spooknet

www.nos.nl/artikel/2167651-walvis-gespot-voor-kust-vlissingen.html

www.ecomare.nl/bezoek-ecomare/nieuwspagina/news/zeldzame-walvis-in-noordzee

[[naar boven](#)]

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-rondzendlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of op te zeggen: klik [hier](#).

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. [Lid worden van VLIZ?](#)

Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: *Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.*

Copyright © 2017 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site · Wandelaarkaai 7 · 8400 Oostende